

Posudek bakalářské práce (z pohledu oponenta)

téma: **Život na jedné ubytovně na Pardubicku: každodennost a perspektivy sociálně vyloučených Romů**

autor: **Karolína Sábliková**

vedoucí: **PhDr. Zbyněk Andrš, Ph.D.**

Bakalářská práce Karolíny Sáblikové přibližuje život na městské ubytovně, která je obývaná především sociálně vyloučenými Romy. Práce je postavena na vlastním pečlivě naplánovaném a zdařile realizovaném výzkumu. Výzkum je navíc propojen s odkazy na relevantní zdroje a je vhodně odborně ukotven.

Na příkladu dvou rodin (které si autorka vybrala, jak píše, pro jejich otevřenost a ochotu ke spolupráci) snaží se nalézt odpověď na pět vzájemně souvisejících výzkumných otázek. Už samotný způsob výběru informantů je diskutabilní a reflexe autorky k této otázce mi v práci chybí. **Jaké je úskalí takového typu výzkumu, kde si výzkumník nemůže volit informanty, spokojí se s těmi, kteří jsou ochotni odpovídat?** Výzkum probíhal prostřednictvím, mohli bychom říci, etnografického výzkumu. Studentka užila zúčastněné pozorování, rozhovory se členy rodin a také rozhovory se zaměstnanci ubytovny. Zde bych se pozastavila nad nevhodným zdůvodněním autorky, cituji: „Rozhovory se zaměstnanci jsem se rozhodla provádět zejména kvůli pravdivosti informací a také proto, abych si vytvořila jasný přehled o tom, jak danou situaci vnímají obě strany“ (s. 15, zdůraznění LV). Zde docházím k další své otázce: snad **autorka na začátku výzkumu předpokládala, že od ubytovaných bude získávat nepravdivé informace, zatímco od zaměstnanců pravdivé?**

Zvláštní pozornost bych věnovala následujícím otázkám

1. anonymizace lokality, místa, rodin. Na mnoha místech tuto anonymizaci autorka připomíná, ale v detailech ji prozrazuje (např. když píše, že je ubytovna pod záštitou magistrátu města – **které jiné město je na Pardubicku statutární, že se může mluvit o jeho magistrátu?**), z popisu ubytovny je pak jasné, o jakou ubytovnu se jedná;
2. prezentace dílčích kritických zjištění působí nevyváženě, např. když na s. 28 čtu slova učitelky Alice: „*kdyby tu nebyly kamery a dozor, byl by po celej ubytovně hroznej nepořádek, protože oni to maj jinak nastavený. Pořádek neřeší, v bytech maj většinou šílenej bordel.*“ (s. 28), marně hledám výsledky autorčina pozorování, že by v rodinách zaznamenala takový nepořádek – že by slova učitelky Alice potvrdila, vyvrátila, vyvážila perspektivou rodin (které jsou nuceny žít stísněně – velké množství osob na malém prostoru v nevybaveném bytě se štěnicemi, jež se nedaří vyhubit...) a
3. otázce nelogických formulací – ač je tato BP jazykově na velmi dobré úrovni, občas nacházím nevhodné formulace jako např. „*Vzhledem k tomu, že se můj výzkum týká městské ubytovny, nikoli soukromé, má město zájem o eliminování sociálně vyloučených oblastí.*“ (s. 41) **Znamená to snad, že kdyby se výzkum autorky týkal soukromé ubytovny, město by svůj zájem eliminovat sociálně vyloučené oblasti ztratilo?**

Kromě uvedených výtek bych jen na okraj poznamenala, že autorka mohla svou práci lépe graficky upravit (jde o formální nedostatek – chybné zalomení – kdy kapitola 4.6. má nadpis na posledním řádku strany 43, ale její text začíná až na s. 44). A také zodpovězení výzkumných otázek by bylo dobré lépe uspořádat – při pročitání uznávám, že se všem pěti otázkám, které tak

logicky a příkladně formulovala na začátku (s. 10-11), v podstatě věnuje, ale činí tak v průběhu práce. Některým otázkám a jejich zodpovězení se věnuje v samostatných kapitolách (např. 4.3., 4.5.), jiné otázky jsou zodpovězené mezi řádky, na mnoha místech, přičemž postrádám v práci celkové shrnutí. Např. otázka „Jaký vliv má život na ubytovně na každodenní život jejích obyvatel?“ je zodpovězena spíše jen mezi řádky.

A konečně za marginální, ne však opomenutelnou, považuji chybu v přejmenování autora Milana Nakonečného na Nekonečný (jak v seznamu literatury - viz s. 50, tak i v textu v odkaze na ni – viz s. 37).

Abych vyvážila výše uvedené výtky, krom těchto dílčích aspektů práci považuji za celkově zdařilou, oceňuji především vlastní nasazení autorky, pečlivost vedení terénního deníku a její snahu překonat předsudky svého blízkého okolí.

Závěr: Předloženou BP doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit stupněm C (v závislosti na průběhu obhajoby).

Mgr. Lada Viková

V Pardubicích dne 11. 8. 2018